

Næste stop Bornholm!

Migration omkring Bornholm i middelalderen - og i dag

Introduktion til læreren:

I en tid hvor flygtninge, EU-forbehold og grænselukninger er på nyhedsmediernes dagsorden, kan det føles som om udfordringerne omkring migration aldrig har været større. Men migration – det at mennesker flytter – og integration – det at blive en del af et nyt samfund – er næsten lige så gamle som menneskeheden.

Umiddelbart virker det ikke nærliggende at der skulle have været en migration på Bornholm i middelalderen. Men mens det i dag er storbyerne, der er de store tilflytningsmagneter, havde øer i middelalderen en lidt anderledes status end i dag: Sejlads var den vigtigste transportvej og øer lå ud-satte både for angreb, men også i forhold til "import af nyt" – både varer og mennesker.

Undervisningsmaterialet tager afsæt i Bornholms middelalderhistorie og bruger den som indgangsvinkel til emnet migration. Med udgangspunkt i skriftlige kilder om personlige skæbner fra middelalderen opfordres eleverne til at reflektere over

aktuelle migrationsproblematikker som international migration, flugt og bevægelsesfrihed, men også om interne danske problematikker som fraflytning fra land-distrikter og tiltrækning af arbejdskraft til udkantskommuner. Hæftet kan således både anvendes som indgangsvinkel til lokal-historiske emner, kildearbejde og til emnet migration igennem historien.

Tidsforbrug og målgruppe:

Dette materiale er beregnet til 8./9. klasse. Materialet er et forløb der strækker sig over 6 lektioner, men det er også muligt kun at arbejde med dele af det. Ønsker man et kortere forløb, anbefaler vi at inddele klassen i arbejdsgrupper og fordele de 4 cases fra middelalderen på grupperne.

Læringsmål:

- Eleven kan sammenligne migration i Østersøområdet i middelalderen med migration i dag.
- Eleven kan sammenligne særlige forhold på Bornholm i middelalderen med forhold på Bornholm i dag.
- Eleven kan forklare hvordan handelslivet så ud på Bornholm under middelalderen.

- Eleven kan stille kildekritiske spørgsmål til tekster fra middelalderen.

I forbindelse med case 5 er det oplagt at arbejde videre med statistikbanken på Danmarks Statistik. Her kan eleverne selv udtrække befolkningstal, antal indvandrere, indvandrernes herkomst og meget mere.

Kilder:

Case 1: Schuldbücher und Rechnungen der Großschäffer und Lieger des Deutschen Ordens in Preußen, bind 3: Großschäfferrei Marienburg, udg. af Christina Link / Jürgen Sarnowsky, Köln/Weimar/Wien: Böhlau Verlag 2008, OF 155, nr. 89, s. 111. *En lignende liste findes også for 1404, jf. Diplomatarium Danicum, række IV, bind 9, nr. 502.*

Case 2: Hanserecesse, række I, bind 6, Leipzig 1889, nr. 64.

Case 3: Aktstykker til Bornholms Historie 1327-1621, udg. af J. R. Hübertz, København 1852, nr. 117, s. 136-139.

Case 4: Hanserecesse, række III, bind 6, Leipzig 1899, nr. 23.

Case 5: Danmarks Statistik, statistikbanken.